

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nekad i danas

V. Juričić

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Knjižnica, Strossmayerov trg 14, 10000 Zagreb, Hrvatska

Neosporna je činjenica da je Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti jedna od vrlo značajnih, bogatih i velikih općeznanstvenih knjižnica u Hrvatskoj. Ipak, stječe se dojam da je te epitete zaslužila tijekom svoje dugogodišnje povijesti prikupljajući dragocjenosti na kojima bi joj svaka knjižnica pozavidjela, ali ih je manje potvrđivala u svom svakodnevnom životu današnjice. Bitni razlozi takve percepcije skriveni su u činjenici da je posljednja desetljeća proživjela u skućenim prostorima za pohranu građe te u izuzetno ograničenim uvjetima za rad osoblja i svojih korisnika.

Smještena u Akademijinoj palači na Zrinskom trgu 11 zauzimala je gotovo čitav prostor podruma i najveći dio prizemlja zgrade. Dugi nizovi, gotovo 8000 m polica visinom su dosegali stropne površine koje su za današnje graditeljske propise bile neuobičajeno raskošnih dimenzija. Zbog toga su na prizemnom dijelu knjižničnog spremišta bile izgrađene drvene galerije koje su omogućavale da se nedohvatljivi dijelovi dohvate ljudskom rukom i pogledom. Radni je prostor knjižničara služio i korisnicima, a ponegdje su korisnički dijelovi zauzimali radna mjesta zaposlenicima. Tako je čitaonica 1949. godine, kad je bila svečano otvorena, mogla primiti dvadeset čitatelja, dok je šezdeset godina kasnije u njoj moglo raditi svega nekoliko ljudi, u prostoru pretrpanom trim radnim stolovima, računalnom opremom, knjigama. U njoj je vladao bučan protok ljudi, telefonskih poziva, glasnog razgovora i brujanja automobilskih motora i kočnica s ulice. U takvim je uvjetima Akademijina Knjižnica dočekala preseljenje u novu zgradu.

Na Dan Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koji se svake godine obilježava 29. travnja u spomen na davnu 1861., kad je biskup Strossmayer na sjednici Hrvatskoga sabora pokrenuo pitanje osnivanja Akademije, svečano je otvorena obnovljena Akademijina Knjižnica. Njezin novi dom postala je zgrada na Strossmayerovu trgu 14, u neposrednoj blizini donedavnog obitavališta.

Od ideje do nove zgrade na Strossmayerovu trgu 14

U povijesti Akademijine Knjižnice zabilježeni su pokušaji prostornog rješenja smještaja njezinog fonda. Tako je akademik Musić 1913. predložio smještaj Akademijine Knjižnice u zgradu tada nove Sveučilišne knjižnice, no taj je prijedlog tada bio odbijen. Sve buduće kombinacije urodile su plodom tek 1997. godine kad je odlukom Vlade RH, Hrvatska Akademija stupila u posjed zgrade na Strossmayerovom trgu 14 u svrhu njezine prenamjene za knjižnicu i Akademijinu multifunkcijsku dvoranu za održavanje skupa.

Zgrada nove Knjižnice nastala je u 19. stoljeću za potrebe Kemijskog zavoda Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i u tu je svrhu

korištena do 2005. godine. Prema nacrtu Hermanna Bolléa započela se graditi u travnju 1883. i dovršena je 16. veljače 1884. Ludžbeni zavod, kako se u to vrijeme nazivao, obuhvaćao je "dvoranu za 72 slušača, radionicu za 30 vježbenika početnika, drugu radionicu za četvoricu naprednijih i sve druge potrebne prostorije."¹ Zgrada je smještena u Lenucijevoj potkovi. Na ondašnjem trgu Franje Josipa I., kasnije Akademikom trgu, početkom 20. stoljeća ispred zgrade Zavoda bio je postavljen kip Sv. Juraj ubija zmaja, autora Antona Dominika Fernkorna.



Slika 1 – Ludžbeni zavod na Trgu Franje Josipa I, kasnije Akademikom trgu, a danas Strossmayerovu trgu 14 (razglednica u posjedu gđe Aleksandre Stuparić, d. i. a., HAZU)

Projekt izgradnje Knjižnice rađen je od 1997. do 2000. godine. Akademici Milan Begović, Velimir Neidhardt i Ante Vulin donirali su idejni projekt, na temelju kojeg je od 2001. do 2003. ishođena lokacijska dozvola, izrađeni su glavni i izvedbeni projekt te je ishođena dozvola za građenje. Projekt je 2004. godine doživio racionalizaciju radi smanjenja troškova izvedbe, čime se ujedno pridonijelo očuvanju izvornog oblika zgrade Hermana Bolléa kao kulturne graditeljske baštine. Iste godine započeli su radovi na rekonstrukciji i sanaciji isključivo krova zgrade, jer je u njoj sve do kraja 2005. djelovao Kemijski laboratorij. Od početka 2006. do kraja 2007. godine odvijaju se građevinski, obrtnički i instalaterski radovi, a 2008. godine zgrada dobiva uporabnu dozvolu i započinje opremanje namještajem i računalnom opremom.²

¹ ZNANSTVENI zavodi: 73

² Moguš, STUPARIĆ, Juričić: 8–11

Iz povijesti Akademijine Knjižnice

1. razdoblje 1867.–1892.: Suživot Akademije i Arhiva

Akademijina Knjižnica najstarija je Akademijina jedinica i broji godine djelovanja koliko i sama Akademija. Već 1861. godine, kad je utemeljena Jugoslavenska akademija znanostih i umjetnostih, odvjetnik Adalbert Schauff darovao joj je 600 knjiga, a 1867. kad je započeo rad Akademije i njezina knjižnica već posjeduje 1000 knjiga.

Najznačajniji događaj u tom razdoblju te jedan od najvažnijih u dodanašnjoj povijesti Knjižnice bila je odluka Akademije da se za 5000 forinti otkupi privatna knjižnica hrvatskog povjesničara i bibliografa Ivana Kukuljevića. Njegova je knjižnica sadržavala oko 10 000 svezaka knjiga (od toga 20 inkunabula), oko 1000 rukopisa te oko 6000 listina i povelja.

Time je stvorena jezgra Akademijinih rijetkosti kao što su na primjer *Misal po zakonu rimskoga dvora* iz 1483., djela Marka Marulića i Matije Vlačića Ilirika, rječnici I. Belostenca, Đ. Daničića, A. Della Bellea, J. Drobnića, J. Habdelića itd. I ne samo to. Od tada su mnoge znamenite osobe po uzoru na Kukuljevića ponudile otkup ili donaciju svojih knjižnica. Već 1877. fond broji 18 118 jedinica tiskovine i rukopisa, među kojima čak 12 098 knjiga.

Akademik Ivan Krstitelj Tkalčić bio je na čelu uprave Knjižnice od 1882. do 1892., kad postaje voditeljem tek osnovanog Akademijino Arhiva, u koji su iz Knjižnice preseljeni svi rukopisi.

2. razdoblje 1892.–1947.: Doba osamostaljenja

Od 1892. Knjižnica prikuplja samo tiskovine, a na njezinom čelu redaju se mnogi akademici: doktor prava i odvjetnik Kosta Vojnović (1892.), slavist i pjesnik Matija Valjavec (1893.–1897.), klasični filolog August Musić (1897.–1921.), slavist Stjepan Ivšić (1924.–1946.). Potkraj 19. stoljeća stižu dragocjene donacije Mirka Bogovića i Franje Račkoga, pa potreba popisivanja knjiga postaje sve izraženija. Ipak, pokušaji sustavne obrade građe dugo su godina završavali neuspjehom. Knjižnica je u razdoblju od početka svojeg djelovanja do kraja Drugog svjetskog rata "hranilište, riznica, trezor, ponajmanje knjižnica u pravom smislu (koje je osnovni zadatak čuvanje, obrada i davanje na korištenje građe). Bez obzira na to najvredniji fondovi Knjižnice nastali su i sakupljeni tada: stare i rijetke knjige iz hrvatske prošlosti, knjige s posvetama najuglednijih evropskih znanstvenika Akademiji, najeminentniji i recentni svjetski časopisi i dr."³

Fond za nabavu knjiga krajem 19. stoljeća bio je vrlo skroman, svega 800 forinti, pa se knjige prikupljaju donacijama i najviše razmjernom Akademijinih izdanja. Već tada je razmjerna publikacija bila razvijena sa 75 institucija, broj kojih će do današnjih dana porasti na više od 400 institucija u zemlji i inozemstvu. Međutim, to je prouzročilo neplanski rast fonda, pa su se već tada, a tako je i danas, primjećivale praznine u prirodoslovnom i tehničkom fondu knjiga.

Godine 1907. kad je oporučno darovana knjižnica Ivana Krstitelja Tkalčića, fond broji oko 45 000 knjiga. Knjižnica je tada bila smještena na prvom katu Akademijine palače. Prostor je nedostatan, a statika zgrade ugrožena, pa se traže rješenja za premještanje Knjižnice na bolju lokaciju. Tako 1913. akademik Musić predlaže da se knjižnica preseli u tada novoizgrađenu zgradu Sveučilišne knjižnice, a 1927. Akademija predlaže gradnju nove zgrade na sadašnjem Trgu žrtava fašizma s obrazloženjem, između ostalog, da je potreban veći prostor i za Knjižnicu.

3. razdoblje 1947.–1989.: doba profesionalizacije

Godine 1947. u Knjižnicu dolazi prvi profesionalni knjižničar, slavist Josip Badalić i u njoj ostaje sve do 1954. godine. Njegovim do-

laskom započinje veliko preuređenje Knjižnice. Arheološki muzej napušta prizemlje Akademijine palače, i u njega se useljava Knjižnica. Podrum u kojem su knjige već od 1937. oprema se policama, rade se kataložni ormarići i uređuje prva Akademijina čitaonica.

"Dana 12. siječnja 1948. započinje stručna obrada – katalogizacija i klasifikacija čitavog fonda, a katalozi koji su tada izrađeni i danas su u upotrebi. Do tada je jedinu informaciju o građi pružao katalog na listićima koji je znatnim dijelom datirao još iz doba voditelja Knjižnice Ivana Krstitelja Tkalčića. Bio je manjkav i zastario. Novi, matični katalog radio se uz honoriranu pomoć 14 knjižničara Sveučilišne i Gradske knjižnice, Gradskog arhiva i Akademijine Knjižnice. Opsežan posao trajao je 19 mjeseci, utrošena su 10 174 sata, izrađeno je 70 000 listića za otprilike 3/4 sveukupnog fonda knjiga, koji je prema izvješću o brojenju građe sadržavao sveukupno 107 108 svezaka. Knjige su se istodobno klasificirale prema internoj klasifikacijskoj shemi Akademijine Knjižnice, koja je bila u upotrebi sve do 1985. godine."⁴ Dana 15. listopada 1949. tadašnji potpredsjednik Akademije Miroslav Krleža svečano je otvorio preuređenu Knjižnicu.⁵

U poslijeratnim godinama otkupljene su privatne knjižnice Ivana Milčetića, Dušana Plavšića i Frana Vrbanića iz Zagreba te Ante Malbaše iz Osijeka, a dublete više tisuća darovanih knjiga iz biblioteke Ante Trumbića i Jugoslavenskog odbora raspodijelile su se mnogim institucijama u Hrvatskoj.

Od 1955. do 1974. upravitelj Knjižnice bio je Matko Rojnić, istodobno dugogodišnji direktor Sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koji u 1956. provodi prvu potpunu reviziju fonda i ustanovljuje veličinu fonda od 76 795 obrađenih svezaka.

U izvješću za 1965. zabilježeno je da je u Knjižnici zaposleno 12 radnika. Danas radi 14 knjižničara, fond je sigurno dvostruko veći, a prostor i više od toga, pa je svaki komentar suvišan!

Od 1974. do 1983. upravitelj Knjižnice je dr. Aleksandar Stipčević, za čijeg mandata je donesena vrlo važna odluka o ustrojstvu zasebne zbirke arhivskog primjerka svih Akademijinih izdanja. Zbirka danas broji oko 4700 naslova, potpuno je analitička obrađena do nivoa i najmanjeg priloga i pretraživa u web katalogu Knjižnice. Čuva se u trezoru.

Od 1983. do 1995. Knjižnicom upravlja mr. Ljerka Filaković, koja 1985. u praksu uvodi ISBD-standarde, UDK, a 1989. prvo računalo te program ISIS.

4. razdoblje: 1989.–2006.: doba informatizacije

Prva aplikacija u ISIS-u koja je našla primjenu u Akademijinoj Knjižnici bila je aplikacija u DOS-u koja je izrađena na Katedri za knjižničarstvo pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U primjeni je od 1989. do 1997., kad se pokreće novi veliki projekt informatizacije Knjižnice. Piše se nova aplikacija isključivo za modul obrade građe, koja u osnovi ponovno počiva na programu ISIS, ali primjenjuje sučelje Windows. Dovršena je 1999. te je uz manje izmjene i danas u upotrebi. Godine 2002. dovršen je WebPAC za mrežno pretraživanje kataloga Knjižnice.

Sve te poslove vodi nova upraviteljica Knjižnice dr. Dora Sečić, koja je na tom mjestu od 1996. do 2005. godine. Intenzivno se sređuju spremišta od posljedica loših mikroklimatskih uvjeta u njima, provode se parcijalne revizije, sređuje se trezor. Uređuju se nove zbirke građe: zbirka sitnog tiska, posebnih otisaka te zbirke doniranih privatnih knjižnica: zbirka literature o povijesti prirodoslovca Mirka Dražena Grmeka, zbirka povijesne literature Nade Klaić te zbirka gradišćanskohrvatske književnosti Nikole Benčića.

Godine 2006. mjesto upraviteljice preuzima autorica ovog članka, a time i obavezu provođenja velikih zahvata u Knjižnici: potpuna

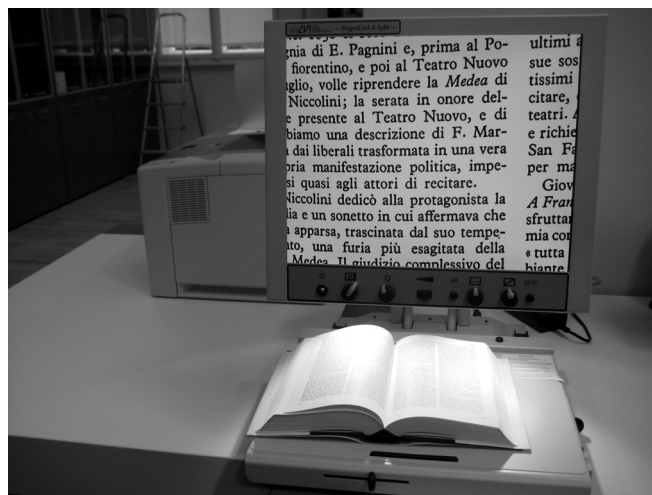
³ FILAKOVIĆ: [3]

⁴ Moguš, Stuparić, JURIČIĆ: 24

⁵ BADALIĆ: 1952, 204



Slika 2 – Čitaonica časopisa



Slika 3 – Povećalo za slabovidne

revizija, koja je provedena 2006., mehaničko čišćenje kompletnog fonda, koje je dovršeno 2007. godine te preseljenje građe na novu lokaciju, koje je trajalo od ljeta 2008. do siječnja 2009. godine.

Od 2006. g. Knjižnica dobiva namjenska sredstva za nabavu knjiga, dvije godine po 444 000 kn, a kasnije 356 000 kn, što omogućuje planiranje priljeva. Uspostavlja se vrlo živa suradnja sa *Sabre fundacijom Hrvatska*, od koje stižu najnovija darovana izdanja renomiranih američkih izdavača. Projekt retrospektivne katalogizacije Akademijinih izdanja valja posebno pohvaliti, jer se od početka 2007. pa do otvorenja Knjižnice u travnju 2009. uspjelo izraditi 14 000 zapisa na temelju tiskanog popisa Akademijinih izdanja i uvida u izvornike.

5. razdoblje: 2009.: nov život na novoj adresi

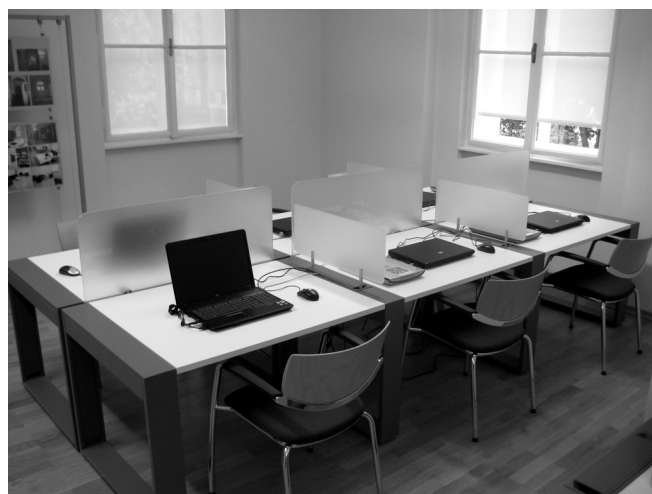
Akademijina Knjižnica na novoj lokaciji na Strossmayerovu trgu 14 prostire se na 2991 m². Podrumski dio zauzima 1350 m² i u njemu se nalazi spremište knjiga, časopisa i novina. Prizemlje zgrade, koje također zauzima 1350 m² četverodijelne je prostorne funkcionalnosti: Knjižnica (1057 m²), velika dvorana s dva foajea (198 m²), Salon akademika (41 m²) te Muzej nobelovaca (54 m²). Knjižnični prostor podijeljen je na ulaz s info pultom i garderobnim ormarićima, informatičku učionicu, slobodan pristup te čitaonice. Čitaonice se prostiru u pet međusobno povezanih prostorija, u kojima su smješteni časopisi (sl. 2.), u dvije manje prostorije Akademijina izdanja te u preostalima fond priručnika. U jednoj od njih nalazi se osam korisničkih mjesta s računalima i A4-skenerima, povećalom za slabovidne (sl. 3) te na desktop-računalu softverom za slijepe osobe. Najveća čitaonička prostorija predviđena je za rad sa starom i rijetkom knjigom, a najmanja za dva mikrofilmska skenera, koji omogućavaju da se mikrofilmska sličica skenira, pospremi u datoteku, pošalje elektroničkom poštom ili ispiše na tiskaču (sl. 4). Radni prostor knjižničara smješten je na prvom katu na površini od 584 m².

Knjižnica je otvorena za građane od ponedjeljka do petka od 9–13 sati, a korisnicima je uz prethodnu naplatu omogućeno samostalno fotokopiranje i računalni ispis te besplatno skeniranje na šest A4-skenera.

Na web-stranici www.hazu.hr navedeni su ostali podaci o Knjižnici te poveznica na knjižnični web-katalog.

Izdanja Knjižnice

Od 1877. pa sve do danas Akademija svake godine objavljuje Ljetopis, u kojem se izvješćuje o radu u protekloj godini. U starijim



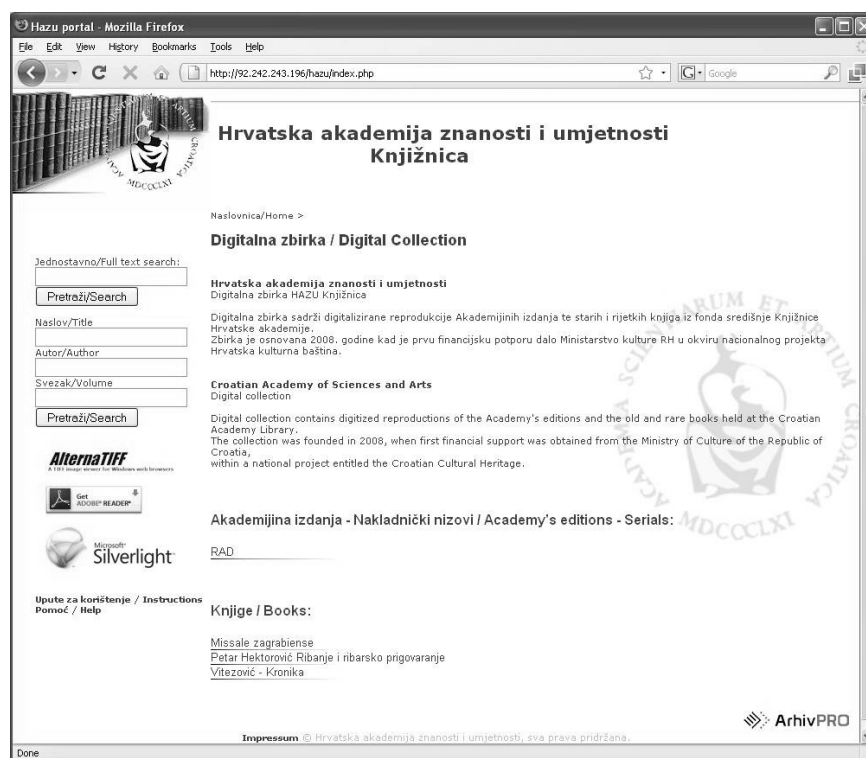
Slika 4 – Dio čitaonice opremljen računalima

godištima Ljetopisa Knjižnica je pripremala redovitu rubriku s popisom novonabavljenih naslova knjiga. Kasnije je tu ulogu preuzeo kartični katalog, a danas web. Od kraja 70-ih godina prošlog stoljeća u Ljetopisu se redovito svake godine objavljuje detaljan godišnji popis novih Akademijinih izdanja, kojeg priprema Knjižnica. U više navrata opsežniji popisi Akademijinih izdanja objavljuvani su kao zasebne publikacije. Spomenimo popise iz 1950., 1986.–1988. (2 sv.), 2001.–2003. (2 sv.). Posljednja dva popisa objavljena su u nizu Izdanja Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u kojem je do danas objavljeno sedam svezaka.

Najnoviji izdavački doprinos je portal Digitalna zbirka do kojeg se dolazi poveznicom na knjižnicu na web stranici www.hazu.hr (sl. 5), koji će prema sadašnjem planu sadržavati digitalizirane reprodukcije Akademijinih izdanja te starih i rijetkih knjiga iz fonda središnje Knjižnice Hrvatske akademije.

Zbirka je osnovana 2008. godine kad je prvu financijsku potporu dalo Ministarstvo kulture RH u okviru nacionalnog projekta Hrvatska kulturna baština te Akademija.

Trenutačno je na portalu objavljen digitalizirani kompletan Rad Akademije, svih 513 svezaka, odnosno oko 125.000 digitaliziranih stranica, koje su pretražive po punom tekstu. Digitalizirano je također pet knjiga. Dok će se Akademijini nakladnički nizovi kao što je Rad, Starine, Zbornik za narodni život i običaje itd. planski digitalizirati, digitalizacija knjiga obavlja se isključivo na zahtjev



Slika 5 – Portal Digitalna knjižnica

korisnika, pri čemu kopija digitaliziranog materijala ostaje Akademijinoj Knjižnici. Samo povremeno će se u digitalnu obradu odabirati izdanja koja se često traže, a rijetko nalaze u našim knjižnicama, npr. Branko Fučić: *Glagoljski natpisi*, 1982.

Umjesto zaključka

Tijekom više od 140 godina djelovanja Akademijina je knjižnica, kao najstarija njezina jedinica, prikupila vrijednu građu općeznanstvenog iako pretežno društveno-humanističkog profila. U fondu od 400 000 jedinica Croatica je posebno vrijedna zbirka. U njoj se nalaze naše najstarije inkunabule, rana i rijetka izdanja djela hrvatskih književnika te privatne knjižnice znamenitih Hrvata.

Na novoj lokaciji na Strossmayerovom trgu 14 u središtu Zagreba stvoreni su gotovo svi preduvjeti za kvalitetno javno djelovanje – ugodan prostor od oko 3000 m² ispunjen svim potrebnim namještajem i informatičkom opremom. Ipak, na ovu zamalo idiličnu stvarnost sjenu baca činjenica da u tako velikoj Knjižnici trenutno radi 14 knjižničara, jedan od njih s pola radnog vremena, zbog čega je radno vrijeme reducirano na 4 sata dnevno od 9 do 13 sati. No ne napušta nas nada da će se ovi uvjeti u skorije vrijeme popraviti.

Literatura:

1. *Badalić, J.*, Povodom preuređenja Knjižnice Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 1:1–3 (1950), str. 119–126.
2. *Badalić, J.*, Knjižnica Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u prošlosti i sadašnjosti, *Ljetopis JAZU*, knj. 56, 1952, str. 204–223.
3. *Filaković, Lj.*, Knjižnica JAZU 1866–1985. Strojopis u priručnoj arhivi Knjižnice, 30. 1. 1986., 7 str.
4. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 3. dopunjeno izd., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2004.

5. Izdanja Knjižnice (Jugoslavenske) Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti:

a) a. Sv. 1: Popis časopisa u knjižnicama Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, [popis izradila *Ljiljanka Ciban*; urednik *Aleksandar Stipčević*], 1981, 95 str.

b) Sv. 2: Institucije s kojima Knjižnica Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti zamjenjuje publikacije [popis izradio *Josip Mladin*; urednik *Aleksandar Stipčević*], JAZU, Zagreb, 1981, 30 str.

c) Sv. 3: Popis izdanja: 1945.–1981. [izradila *Ljiljanka Ciban*; urednik *Aleksandar Stipčević*], JAZU, Zagreb, 1982, 220 str.

d) Sv. 4: *Stipčević, A.*, O "Radu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti": u povodu izlaska iz tiska 400. knjige, JAZU, Zagreb, 1983, 13 str.

e) Sv. 5/1: Popis izdanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti: 1867–1985, I / popis izradile *Ljiljanka Ciban*, *Vlasta Krpan*; urednici *Aleksandar Stipčević*, *Ljerka Filaković*, JAZU, Zagreb, 1985, XI, 593 str.

f) Sv. 5/2: Popis izdanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti: 1867.–1985., II, / izradila *Ljiljanka Ciban*; urednici *Aleksandar Stipčević*, *Ljerka Filaković*, JAZU, Zagreb, 1988, XI, 169 str.

g) Sv. 6: Popis izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: 1986.–2000. [popis sastavio *Aco Zrnić*; uredila *Dora Sečić*], HAZU, Zagreb, 2001, XI, 655 str.

h) Sv. 7: Popis izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: 1867.–2000.: dopune, [popis sastavila *Tamara Runjak*; urednica *Dora Sečić*], HAZU, Zagreb, 2003, IX, 183 str.

6. *Jakić, T.*, O postanku i sastavu biblioteke Ivana Kukuljevića, *Rad JAZU*, knj. 324, 1962, str. 145–170.
7. *Leščić, J.*, Povijest Knjižnice Hrvatske (ondašnje Jugoslavenske) akademije znanosti i umjetnosti 1867.–1918., *Povijesni prilozi*, 20:21 (2001[i.e. 2002]); str. 183–219.
8. *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godinu ... – Knj. 1 (1867–1877)–53(1939/40).*
9. *Ljetopis Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu ... – Knj. 54 (1941/1943)*
10. *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godinu ... – Knj. 54(1949)–94 (1990).*
11. *Ljetopis Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu ... – Knj. 95 (1991)–.*
12. *Maštrović, V.*, Svečano otvorenje Knjižnice Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, *Bibliotekar*, 1:4 (1949), str. 494–496
13. *Moguš, M., Stuparić, A., Juričić, V.*, Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 1867.–2009., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2009, 45 str.
14. *Sečić, D.*, Knjižnica HAZU postaje suvremeno informacijsko-referalno i bibliografsko središte Akademije, *Vjesnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, 8:3/4 (1999), str. 30–31.
15. *Sečić, D.*, Spomenička knjižnica Mirka Dražena Grmeka "Povijest znanosti slavenskih naroda", *Vjesnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, 9:1/2 (2000), str. 167–168.
16. Znanstveni zavodi i zbirke, B: Kemijski zavod, u Spomenica o 25-godišnjem postojanju Sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, Akademski senat Kr. Sveučilišta, Zagreb, 1900, str. 72–74.